

Poziția ANOSR cu privire la estimarea cuantumului minim al bursei sociale pentru anul universitar 2016/2017

Legea Educației Naționale nr. 1/2011 prevede la art. 223, alin. (10), faptul că „studenții beneficiază de burse de performanță sau de merit, pentru stimularea excelenței, precum și de burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse. **Cuquantumul minim al bursei sociale se propune anual de către CNFIS, ținând cont de faptul că acestea trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare**”.

De asemenea, Hotărârea de Guvern nr. 445/1997, actualizată prin Hotărârea de Guvern nr. 558/1998, prevede în Anexa nr. 1 faptul că, „*cuantumul bursei sunt stabilite de către senatul universitar, în așa fel încât **cuquantumul minim al bursei sa acopere cheltuielile de cazare și masa în cămine și, respectiv, la cantine***”.

Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS) a calculat, după o pauză de trei ani, cuquantumul bursei sociale, pornind de la datele furnizate de către universitățile publice din România. Astfel, au fost prelucrate date statistice privind serviciile sociale, incluzând aici regia de cămin¹, bursele pentru studenți², respectiv numărul studenților³.

Utilizând aceste date, a fost calculată valoarea minimă pentru fiecare centru universitar privind cheltuielile pentru cazare și masă, pentru ca, ulterior, utilizând ponderarea valorilor estimate mai sus, să se realizeze o valoare minimă la nivel național pentru acoperirea cheltuielilor lunare pentru cazare și masă.

¹ Date utilizate: cuquantum regie pentru cămine / valoare medie lunară (lei); numărul de locuri de cazare; numărul cererilor de locuri de cazare, numărul de subvenții de cazare acordate de universitate și cuquantumul unei subvenții; cuquantum masă/zi (două mese/zi - prânz și cină) (lei);

² Date utilizate: cuquantum bursă (lei) / pe categorii de burse (bursă socială, bursă de studiu, bursă de merit, bursă de performanță) – valori medii lunare (lei); numărul de burse/categorii de burse; cheltuieli pentru burse și alte ajutoare de sprijin pentru studenți: valoare totală, cheltuieli pentru burse sociale, cheltuieli din venituri proprii pentru burse de studiu

³ Date utilizate: numărul total de studenți fizici (cursuri de zi) de la ciclul universitar de licență pentru anul universitar 2015/2016; numărul total de studenți fizici (cursuri de zi) de la ciclul universitar de master pentru anul universitar 2015/2016

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Nr. crt.	Centru universitar	Total studenți (L+M)	Valoare regie cămine (lei)		Valoare regie cămine medie (lei)		Valoare masă/zi (lei)	
			Val. min.	Val. max.	Val. min.	Val. max.	Val. min.	Val. max.
1.	Alba Iulia	3.577	200	200	200	200	15	25
2.	Arad	5.646	90	160	90	160	15	25
3.	Bacău	4.326	-	-	-	-	15	25
4.	Brașov ⁴	16.232	185	300	188	195	15	25
5.	București ⁵	111.529	127	266	128	178	15	25
6.	Cluj Napoca ⁶	88.479	134	302	121	232	15	25
7.	Constanța ⁷	3.528	200	328	203	277	15	25
8.	Craiova	20.302	138	228	139	203	15	25
9.	Galați	11.328	110	270	111	270	15	25
10.	Iași	59.087	131	306	127	234	15	25
11.	Oradea	13.325	80	180	80	180	15	25
12.	Petroșani	13.325	-	-	-	-	15	25
13.	Pitești	8.948	110	110	110	110	15	25
14.	Ploiești	6.251	90	220	90	210	15	25
15.	Reșița	1.468	60	60	60	60	15	25
16.	Sibiu ⁸	11.727	165	540	245	321	15	25
17.	Suceava	6.595	140	220	165	217	15	25
18.	Târgoviște	5.242	100	600	150	500	15	25
19.	Târgu Jiu	2.709	205	300	205	300	15	25
20.	Târgu Mureș	52.952	115	144	111	162	15	25
21.	Timișoara	35.751	123	204	106	143	15	25

Tabel 1. Valorile privind regia de cămin și masa în centrele universitare din România (Sursa: CNFIS și ANOSR)

⁴ Datele au fost furnizate de Asociația Științifică a Studenților Mediciniști Brașoveni (Universitatea „Transilvania” din Brașov)

⁵ Datele au fost furnizate de Organizația Studenților din Electrotehnică București (Universitatea Politehnică din București) și Asociația Studenților de la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Universitatea din București

⁶ Datele au fost furnizate de Asociația Studenților la Business Cluj-Napoca (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca), Organizația Studenților din Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și Organizația Studenților din Universitatea Tehnică Cluj-Napoca

⁷ Datele au fost furnizate de Liga Studenților din Universitatea „Ovidius” din Constanța

⁸ Datele au fost furnizate de Societatea Studenților Mediciniști „Hipocrates” din Sibiu

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Analiza CNFIS stabilește o medie la nivel național a **regiei de cămin** minime la **126 lei**, respectiv **243 lei** cea maximă. În urma calculelor noastre, regia de cămin minimă este, de fapt, în medie, **131,30 lei**, în timp ce cea maximă este de **262,65 lei**. În cazul în care se calculează aceste valori ponderate, CNFIS a calculat regia de cămin minimă ca fiind în medie **122 lei**, în timp ce cea maximă ar fi de **259 lei**. Calculele ANOSR indică pentru regia de cămin minimă ponderată în medie, valoarea de **123 lei**, în timp ce cea maximă este de **260 lei**.

Considerăm că suma alocată pentru cazarea studenților care beneficiază de burse sociale trebuie să reprezinte o medie între cele două valori extreme, astfel încât să fie cât mai reprezentativă pentru România. Prin urmare, ANOSR solicită alocarea a minimum **191,5 lei** pentru cazarea studenților care beneficiază de burse sociale.

În ceea ce privește **costurile de masă** pe care studenții sunt nevoiți să le suporte, este evident că CNFIS nu a colectat date pentru a avea o estimare precisă pentru fiecare centru universitar, preferând să stabilească valori unice la nivel național, minime (15 lei) și maxime (25 de lei). De asemenea, estimarea CNFIS ia în calcul costurile pentru doar două mese/zi, și nu pentru trei, cum ar fi fost normal. Considerăm că **15 lei** sunt insuficienți pentru plata a două mese. O sumă mai apropiată de realitate pentru plata a două mese/zi este cea de **25 lei**, însă la aceasta vom adăuga și suma destinată micului-dejun, care în medie reprezintă 60% din valoarea unui meniu de prânz, adică **7,5 lei**. Prin urmare, suma totală destinată alimentației unui student într-o zi o estimăm la valoare de **32,5 lei**, ceea ce conduce la un total de **975 lei/lună** (pentru 30 de zile – nu considerăm potrivit ca acest calcul să se facă doar pentru zilele lucrătoare, având în vedere că studenții trebuie să își acopere aceste cheltuieli zilnic, nu doar în zilele când merg la cursuri).

În plus, remarcăm și alte probleme la datele care au stat la baza analizei CNFIS cu privire la bursele sociale, dincolo de estimarea superficială a costurilor de masă:

1. Datele utilizate în cadrul analizei ar trebui să fie cele valabile la data de 1 octombrie 2016, pentru a fi aplicate în acest an universitar, și nu cele valabile în ianuarie 2016, cu atât mai mult cu cât fondul pentru burse alocat de MENCȘ a crescut cu 20,29% începând cu luna ianuarie 2016, modificările cuantumurilor bursei fiind operate de universități ulterior acestei luni.
2. Există o serie de anomalii prezente în tabele din *Anexa nr. 1*, dintre care am remarcat următoarele:
 - a. Este prezentat că la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad se acordă burse cuprinse între 650 lei și 767, situație care nu reflectă realitatea.
 - b. Conform acestei anexe, Universitatea din Craiova alocă aproape 100% din fondul de burse (97,52%) pentru bursele sociale, situație ce este greu de crezut să fie reală.

Așadar, datele pe care CNFIS le folosește trebuie actualizate și corectate.

Așadar, în urma calculelor ANOSR, bursa socială minimă ar urma să fie de **1.166,5 lei/lună**.

În condițiile în care salariul minim pe economie este de **1250 lei/lună brut**, solicităm că în viitor

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

cuantumul bursei sociale să fie raportat la acesta, și să fie aproximativ egal cu valoarea brută a acestuia (minimum **94%** din valoarea acestuia).

Alte propuneri privind îmbunătățirea cuantumului minim al bursei sociale

ANOSR consideră că în calculul cuantumului minim al bursei sociale nu ar trebui să se țină cont doar de cheltuielile pe care studenții le au cu cazarea și masă, ci și de **alte aspecte ce țin de viața cotidiană a unui student**, precum cheltuielile cu articolele de îmbrăcăminte, încălțăminte, resursele didactice și participarea la manifestări culturale și/sau științifice.

Astfel, chiar dacă, în conformitate cu HG nr. 558/1998, universitățile au posibilitatea de a acorda o *bursă de ajutor social ocazional pentru îmbrăcăminte*, aceasta are condiții destul de restrictive, doar un număr mic dintre beneficiarii de burse sociale beneficiind și de aceasta. Așadar, considerăm că **80 lei/lună** ar reprezenta o sumă relativ decentă care poate fi alocată studenților pentru **achiziția articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte**.

De asemenea, **materialele necesare pentru pregătirea academică**, în speță volume ce nu pot fi accesate la bibliotecă sau care sunt obligatorii în biblioteca proprie a unui student, pot fi extrem de scumpe în unele cazuri. Spre exemplu, în cazul disciplinei *Drept constituțional*, în funcție de autor și editură, studenții plătesc între **18 lei⁹** și **89 lei¹⁰** pentru un suport de curs, cele mai scumpe care tratează problematica fiind în jurul sumei de **135 lei¹¹**. De asemenea, în cazul studenților de la specializarea Medicină generală, atlasul *Anatomia omului*, în coordonarea lui Victor Papilian, reprezintă unul dintre cele mai populare suporturi de curs la disciplina omonimă. Prețul celor două volume este de **87,43 lei¹²**. Și în acest caz este greu de determinat o sumă exactă care ar trebui alocată lunar, însă considerăm că în cuantumul bursei sociale ar trebui cuprinși minim **80 lei/lună** cu această destinație.

În cazul **evenimentelor culturale**, studenții sunt stimulați, teoretic, prin prevederea art. 205, alin. (3) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, relevă faptul că „*studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate*”. Datele preliminare ale ANOSR indică faptul că puține instituții acordă reducerea de 75%, multe limitându-se la o reducere de 50%, însă existând și multe instituții care nu acordă niciun fel de reducere studenților. În acest condiții, sugerăm ca în cadrul cuantumului bursei sociale ar trebui să fie alocați și **40 lei** pentru această destinație.

⁹ <http://www.ujmag.ro/drept/drept-constitutional/drept-constituional-note-de-curs>

¹⁰ <http://www.hamangiu.ro/drept-constitutional-si-institutii-politice-editia-a-3-a>

¹¹ <http://www.hamangiu.ro/constitutia-romaniei-comentariu-pe-articole>

¹² <http://www.elefant.ro/carti/medicina/stiinte-medicale/anatomie/anatomia-omului- aparatul-locomotor-vol-i-editia-a-xii-a-7632.html>, <http://www.elefant.ro/carti/medicina/stiinte-medicale/anatomie/anatomia-omului-vol-ii-splanhnologia-7633.html>

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Având în vedere toate aceste capitole, cuantumul bursei sociale minime ajunge, conform calculelor ANOSR, la suma de **1366,5 lei/lună**.

Totuși, aceste estimări de costuri nu se bazează pe niște studii fundamentate, astfel că ANOSR consideră necesară realizarea unei analize aprofundate privind cheltuielile pe care sunt nevoiți să le suporte studenții pentru a-și achiziționa articole de îmbrăcăminte sau încălțăminte și materiale pentru studiu.

Alte considerente generale privind bursele sociale

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România a militat și continuă să militeze pentru constituirea unui **fond bugetar distinct pentru acordarea bursei sociale**, pornind de la cuantumul necesar estimat al acestora, separat de fondul din care se alocă tipurile de bursă pentru recompensarea performanței academice, recomandare îmbrățișată și de către CNFIS. Considerăm că ar trebui repartizate pentru bursele sociale **minimum 30%** din fondurile totale acordate pentru toate tipurile de burse.

De asemenea, considerăm necesară și recomandarea CNFIS privind „**estimarea fondului de burse încă de la începutul lunii octombrie (începutul noului an universitar), pe baza datelor deja existente** (datele pentru anul universitar anterior, v. exemplu alte țări care aplică distribuția fondurilor către universități pe date existente la momentul estimării, date ale anilor anteriori). Astfel, această estimare poate fi considerată o repartizare preliminară, transmisă universităților începând din luna octombrie, datele raportate în octombrie nefiind cele finale și colectarea acestora întârzie repartizarea către universități”. Implementarea acestei recomandări ar fluidiza activitatea de acordare a bursei în mod simțitor.

ANOSR apreciază faptul CNFIS solicită „**acordarea bursei pentru studenți și pentru zilele libere, sărbătorile legale din timpul anului universitar și pentru perioada de practică**, în conformitate cu planurile de învățământ”, deziderat just și necesar. ANOSR a solicitat, încă din luna iulie 2016, prin [Propunerea pentru modificarea Hotărârii de Guvern privind stabilirea criteriilor generale de acordare a bursei și a altor forme de sprijin material pentru studenți](#) ca „**bursele, indiferent de categorie, se acordă pe toată perioada desfășurării activităților academice dintr-un an universitar (cursuri, sesiuni de examinare – inclusiv prima sesiune de restanțe/măriri de note, sesiuni de susținere a examenului de finalizare de studii și activități practice), inclusiv în perioada vacanțelor**”.

Este îmbucurător faptul că CNFIS solicită instituțiilor de învățământ superior „**creșterea contribuției instituționale, din venituri proprii, pentru burse și alte forme de sprijin pentru studenți, în special pentru facilitățile de masă**”, precum și „**diversificarea formelor de sprijin pentru studenți, din venituri proprii extrabugetare sau venituri din proiecte instituționale, în vederea completării sumelor alocate pentru bursele studenților**”. De altfel, ANOSR a solicitat, prin același proiect de Hotărâre de Guvern mai sus menționat, modificarea arhitecturii bursei sociale, astfel:

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

bursa socială urmează să fie „acordată exclusiv în bani, asigurând cheltuielile lunare ale studentului pentru cazare, masă, îmbrăcăminte și materiale pentru studii, sau poate fi compusă din:

- a) cazare gratuită într-un cămin studentesc al universității;
- b) 1-2-3 mese gratuite/zi la cantina universității;
- c) o sumă de bani care să asigure cheltuielile lunare ale studentului cu:
 - cazarea (dacă nu este acoperită integral prin prevederea pct. a);
 - masa (dacă nu sunt integral 3 mese/zi prin prevederea de la pct. b);
 - îmbrăcăminte;
 - materialele pentru studii.

Este obligatoriu ca bursa pentru ajutor social să aibă și o componentă în bani acordată studentului. În cazul în care universitatea optează pentru a asigura servicii gratuite de cazare în căminele studentești și/sau de masă la cantinele universitare pentru studenții beneficiari de bursă pentru ajutor social, studenții care au domiciliul în localitatea în care studiază și care beneficiază de bursă pentru ajutor social vor primi echivalentul în bani al serviciilor de cazare oferite studenților beneficiari de bursă pentru ajutor social cu domiciliul în altă localitate decât cea în care studiază și vor opta dacă doresc să beneficieze de servicii de masă gratuite la cantina universitară sau de echivalentul în bani al acestora.”

În acest context, solicităm CNFIS să susțină acest demers al ANOSR, precum și o creștere a subvenției cămine-cantine alocată pentru studenți cazuri sociale (prin aplicarea unui coeficient similar studenților copii de cadre didactice), astfel încât efortul bugetar pentru acordarea acestor măsuri de ajutor să fie unul mai mic.

De asemenea, apreciem și faptul că CNFIS solicită creșteri semnificative pentru fondul de burse, cu 88% pentru cel de studiu, respectiv **240%** pentru alocat bursei sociale. Totuși, în contextul în care bursa medie la nivel național este de **238 lei**, reprezentând **41,31%** din quantumul estimat de CNFIS și **20,4%** față de estimarea ANOSR, creșterea bugetului alocat la nivel global (MENCȘ + universități) ar trebui să fie de minim **462,45%**.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223